

Christen-Democratische Partij.

De Algemeene Vergadering der Christen-Democraten werd 24 April 1905 te Amsterdam gehouden.

Aldaar werd besloten tot zelfstandige partijformatie en aangenomen de volgende

Beginselverklaring.

De Christen-democraten belijden de opperhoogheid van God Almachtig ook in den Staat en in zijn recht en wenschen zich te onderwerpen aan Zijn volstrekt gezag en aan Zijn alles beheerschenden heiligen wil.

Richtsnoer voor hunne staatkundige gedragslijn is alzoo niet alleen het verstand, de rede, het geweten, maar ook, en in de allereerste plaats, dat wat God in Zijn Woord heeft geopenbaard als Zijn wil ook voor 't volksleven.

Zij eerbiedigen de Overheid als Gods dienaressen en vragen rechtmatigen invloed van het volk, in al zijn rangen en standen, op de wetgeving des lands.

Zij verwerpen de klasse-heerschappij, zoowel die eener revolutionaire aristocratie, en vragen van de Overheid gelijke bescherming der rechten en vrijheden van alle Staatsburgers met krachtigen steun voor het zwakke en hulpbehoevende, zoowel op geestelijk als op maatschappelijk terrein.

Eenerzijds erkennende dat de huidige economische grondslagen onzer samenleving hebben geleid tot zeer ernstige critiek, achten zij anderzijds het sociaal economisch vraagstuk niet tot voldoende rijpheid gekomen en zich thans niet bevoegd in beginsel uitspraak te doen over wijziging van die grondslagen.

In dit verband verklaren zij zich tegen iedere prediking van den klassestrijd, en tegen klassebevoorzachting, verlangen knotting van de macht van een zondig kapitalisme en, waar mogelijk, wegneming van de maatschappelijke oorzaken eener wreede ongelijkheid, mede door verbetering der ontwikkelingsvoorwaarden voor de economisch minder bedeelden.

Overwegende intusschen hoe de ervaring heeft geleerd, dat de algemeen Christelijke belijdenis meer en meer wordt misbruikt om te dekken een onchristelijke politiek, zoo verlangen de Christen-Democraten van hunne kandidaten volledige instemming met hun program van actie en verklaren zij voorts in beginsel, bij voorkeur die staatkundige richting en kandidaten te zullen steunen, welke in de practische politiek het meest aan de eischen van dat program beantwoorden.

Program van Actie.

Kiesrecht.

Grondwetswijziging om te kunnen komen tot invoering van kiesrecht voor Gezinshoofden en daarmee gelijkgestelden.

Arbeids-Contract.

Contractueele vaststelling van wederzijdsche rechten en verplichtingen van den patroon zoowel als van den arbeider, onder voldoende waarborg tegen willekeur.

Verzekeringen.

Verplichte verzekering tegen ziekte, invaliditeit en ouderdom met voorloopig ruimen steun van de Overheid.

Wat de *ziekteverzekering* betreft met vrijstelling van premiebetaling voor alle gehuwde verzekeringsplichtigen boven 30 jaar met een totaal geschat inkomen beneden f 420 per jaar.

Wat betreft de *Invaliditeits- en Ouderdoms-verzekering*, deze in te voeren, naar regelen bij de Wet vast te stellen, voor alle Nederlanders boven den 16-jarigen leeftijd die een persoonlijk inkomen genieten, voor zooverre zij niet, in dienst van eenig publiek-rechtelijk lichaam reeds verzekerd zijn.

De ouderdoms rente uit te keeren op den leeftijd vroegstens 60 jaar en laatstens op den leeftijd van 65 jaar met verdubbeling van de rente op 65-jarigen leeftijd, tot een maximum van f 6.— per week.

De premieën te voldoen tot hoogstens één procent zoowel van het uitgekeerd als van het ontvangen loon, door den patroon en door den arbeider; de ontbrekende fondsen te vinden door heffing van een progressief procent van alle inkomens vanaf f 600.

Gehuwde arbeiders boven 30 jaar met een totaal geschat inkomen beneden f 420 van premie-betaling vrij te stellen.

Zeevisscherij-Verzekering.

Verplichte verzekering tegen ongevallen in het visschersbedrijf, met vrijstelling van premiebetaling van alle personeel, dienende op vaartuigen, die, met inbe-

grip van den voor eigen rekening en risico varende schipper, visschen met drie man of minder.

Ongevallen-verzekering van het Landbouwbedrijf.

De premie-verzekering zóó in te richten, dat de arbeider gewaarborgd is tegen korting op een bij de wet vast te stellen minimum loon.

Raden van Landbouw en van Tuinbouw,

Deze raden samen te stellen uit een gelijk aantal patroons en arbeiders, onder leiding van een door, doch buiten den Raad gekozen voorzitter.

Pachtcontract en Rijkscredietbank.

Zowel het pachtcontract als de Rijkscredietbank in te richten overeenkomstig het advies der Raden van Landbouw en van Tuinbouw.

Onderwijs.

Vrijmaking en verheffing van het Hooger-, Middelbaar- en Lager Onderwijs, waar noodig met voldoende steun van het Rijk, onder deugdelijke waarborgen ook voor de rechtspositie der Leeraren en Onderwijzers.

In zake Justitie.

Opheffing en beperking van Zondagsarbeid.

Zorg voor een wekelijkschen rustdag.

Bestrijding van drankzucht en ontucht, mede door krachtigen steun van het initiatief.

Strengere strafbepalingen tegen de uitgave, verspreiding en uitstalling van onzedelijke litteratuur en illustratie.

Afschaffing der Staatsloterij met absoluut verbod van alle zwendelloterijen, hazard of dobbelspel.

Opheffing van het verbod van onderzoek naar het vaderschap.

Leger en Vloot.

Vermindering van militaire uitgaven o.a. door praktische wijziging van de verouderde legerinrichting.

Met handhaving van een gezonde, op rechtvaardigheid rustende krijgstucht, krachtige bescherming van den militair tegen willekeur.

Financiën.

Herziening van de Vermogensbelasting met sterker progressie voor de grootere vermogens.

Verhooging der Successierechten.

Verhooging van invoerrechten op artikelen van weelde.

Afschaffing van den accijns op geslacht.

Koloniën.

Bestrijding van Opium- en Alcoholgebruik.

Strengere strafbepalingen tegen den handel in en de mishandeling van koelies.

Regeling van de rechtspositie der Inlandsche Christenen.

De heer Staalman (Helder) trad op als Voorzitter, Dill (v. Hoogendorpstraat I te Amsterdam) als Secretaris).

Het bureau van het weekblad de Christen-Democraat is te Helder, Hoofdgracht 56.
